

AVROPA ŞURASI NAZİRLƏR KOMİTƏSİ

NAZİRLƏR KOMİTƏSİNİN ÜZV DÖVLƏTLƏRƏ MEDIADA QADINLAR VƏ KİŞİLƏR ARASINDA BƏRABƏRLİYƏ DAİR R (84) 17 SAYLI TÖVSIYƏSİ

(Nazirlər Komitəsi tərəfindən 25 sentyabr 1984-cü ildə nazir müavinlərinin 375-ci görüşündə qəbul edilmişdir)

Avropa Şurasının Nizamnaməsinin 15.b maddəsinin şərtlərinə əsasən Nazirlər Komitəsi,

Avropa Şurasının ona üzv dövlətlərin ümumi irsi olan ideya və prinsipləri həyata keçirmək və qorumaq üçün onlar arasında daha sıx birliyə nail olmaq məqsədini nəzərə alaraq,

Bu idea və prinsiplərə qadınlar və kişilər arasında bərabərliyin də daxil olmasını qeyd edərək;

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Qadınlara qarşı ayrıseçkiliyin bütün formalarının ləğv edilməsi haqqında Konvensiyasında qadın və kişi arasında bərabərliyi təşviq edərək vurğulandığı kimi “cinslərdən birinin naqisliyi, yaxud üstünlüyü ideyasına, yaxud kişilərin və qadınların roluna dair stereotiplərə əsaslanan xurafatın kökünün kəsilməsinə, adətlərin və hər cür başqa praktikanın ləğv edilməsinə nail olmaq məqsədilə kişi və qadınların sosial və mədəni davranış modelində” (5-ci maddə) dəyişikliyin zəruru olduğunu nəzərə alaraq;

Medianın sosial münasibət və dəyərlərin formalaşmasında mühüm rol oynadığını və sosial dəyişiklik üçün böyük potensial ifadə etdiyini qəbul edərək;

Avropa Şurası tərəfindən 1983-cü il 21- 23 iyul tarixləri arasında Strasburqda "Qadınlar və kişilər arasında bərabərliyin təşviqinə medianın töhfəsi" mövzusunda təşkil olunan seminarın işinə və yekunlarına istinad edərək;

Əsas insan hüquq və azadlıqların müdafiəsinə dair Konvensiyanı nəzərə alaraq;

29 aprel 1982-ci il tarixli Bəyannaməsində təsbit olduğu kimi qadın və kişilərə daha sərbəst şəkildə siyasi, sosial, iqtisadi və mədəni məsələləri anlamaq və onları müzakirə etmək imkanı verən ifadə azadlığı və məlumatın azad axını prinsiplərinə sadıq qaldığını xatırlayaraq;

Media təşkilatlarının, xüsusilə proqramların məzmunu baxımından müstəqil olduğu və müstəqil şəkildə idarə olunduğu üzv dövlətlərdə üstün prinsipi vurğulayaraq;

Böyük üçün təhsil siyasətinə dair R (81) 17 sayılı Təvsiyəni və televiziya reklamına üzrə prinsiplərə dair R (84) 3 sayılı Təvsiyəni nəzərə alaraq,

Üzv dövlətlərin hökumətlərinə elektron və çap mediası sahəsində qadınlar və kişilər arasında bərabərliyin təbliğinə töhfə vermək üçün aşağıdakı tədbirləri yerinə yetirmək şərtilə tədbirlər almağı tövsiyə edir

1. qadınlar və kişilər arasında bərabərliyin təbliğ edilməsi məqsədilə milli hakimiyyət orqanları və ya mümkün olduqda, hər hansı bir hökumətlərarası təşkilat tərəfindən həyata

keçirilən tədbirlər və ya təşəbbüslər haqqında məlumat və sənədləşmə ilə əlaqəli KİV üzrə məsul şəxslərin təmin olunması;

2. xəbər və intellektual proqramlar baxımdan ictimai üstünlüklər və məmnuniyyət üzrə cins, yaş, təhsil səviyyəsi və s. kateqoriyalarda milli tədqiqatın stimullaşdırılması və mümkün olduğu qədər koordinasiyası;

3. gender stereotipləri və ön mühakimələrin yer aldığı əyləncə xarakterli proqramların rolu və təsiri üzrə milli səviyyədə tədqiqat aparmaqla qiymətləndirilmənin stimullaşdırılması;

4. mesajların seçilməsi, qəbul edilməsi və anlaşılması, affektiv və səmərəli dil formalarının uyğun istifadəsi üzrə tədqiqatın aparılmasına təşviq edilməsi;

5. Avropa Yayım Birliyi (EBU) kimi təşkilatlar ilə böyük, xüsusilə ictimai həyatın əksər axınlarından təcrid olunmuş əhali qrupları, məsələn, kənd yerlərində yaşayan qadınlar və qadın miqrantlar üçün təhsil proqramlarının media vasitəsilə yayımlanması istiqamətində əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinə təşviq edilməsi. Bu iki və digər hədəf qruplar üçün proqramlar “Mədəni məqsədlərə dair Avropa Bəyannaməsi”nin¹ məqsədlərinin tərkib hissəsi olaraq qəbul olunmalıdır;

6. Qadınların vəziyyətinin, xüsusilə qərar qəbul etmə prosesində və texniki xidmətlərdə yaxşılaşdırılması yönündə media təşkilatlarının müsbət fəaliyyət proqramlarını qəbul etməsinə təşviq edilməsi;

7. Yeni media texnologiyasında qadınlar üçün təhsil və tərbiyə müəssisələrinin kanallarının inkişaf etdirilməsi;

8. Mediada çalışan şəxslərin iş qəbul, təlim, mükafatlandırma, təşviq və məşğulluq şərtləri üçün bir qayda olaraq qadınlar və kişilər arasında bərabərlik prinsipinin tətbiqinin təmin edilməsi;

9. Media rəhbərliyində və idarəetmə qurumlarında qadınların bərabər nisbətdə təmsil olunmasına stimül verilməsi;

10. Media vasitəsilə yayımlanan söhbət və müzakirələrdə qadınların daha çox iştirakının ruhlandırılması;

11. Mediada dövlət orqanları tərəfindən maliyələşdirilən reklam kampaniyalarında qadınların ləyaqətini qorunmasının və onların müsbət imicinin sərgilənməsinin, eləcə də qadınlar və kişilər arasında münasibətlərinin tərəfdaşlığa əsaslanan faktiki reallığının heç bir cinsi stereotiplərə əsaslanmadan əks olunmasının, məhsul və ya xidmətlərə diqqəti cəlb etmək məqsədilə qadın və kişi bədənlərindən istifadə olunmasının qadağan edilməsinin təmin edilməsi;

12. Mediada qadınlar və kişilər arasında bərabərlik problemləri barəsində, xüsusilə ümummilli təşkilatın bu məsələ ilə bağlı görüşlər və seminarları vasitəsilə kütləvi informasiya vasitələrində və ümumi ictimaiyyət arasında maarifləndirməyə stimül verilməsi.

¹ Mədəniyyət məsələlər üzrə Avropa nazirlərinin 4-cü konfransında qəbul edilmişdir (Berlin, 23-25 may 1984).